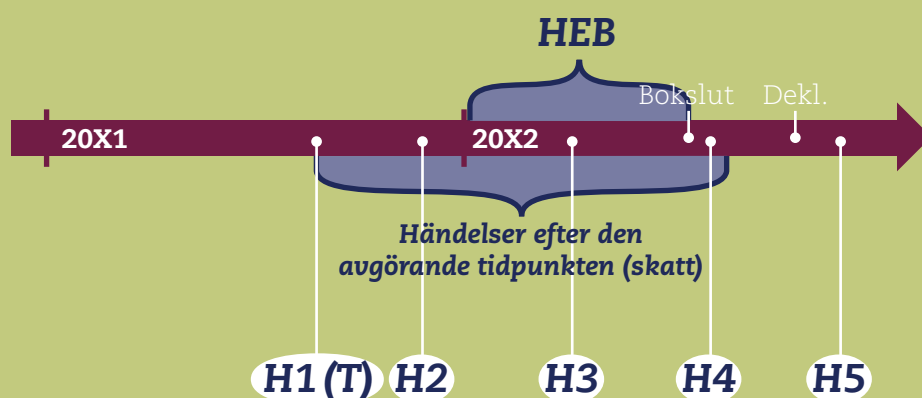

Tidsfrågor i skatterättstillämpningen

Om **de avgörande tidpunkterna**
i **redovisning och beskattning**
och om **betydelsen av händelser därefter**

Jan Kellgren

jure

Tidsfrågor i skatterätts- tillämpningen

Om de avgörande tidpunkterna
i redovisning och beskattning
och om betydelsen av händelser därefter

Jan Kellgren

jure

Omslagsbilden är en stiliserad version av en anteckning på en whiteboard i samband med undervisning.

Adress till förlaget:
Jure Förlag AB
Östermalmsgatan 84
114 50 Stockholm

Beställningar:
Jure bokhandel
Artillerigatan 67
114 45 Stockholm
Tel: 08-662 00 80, fax: 08-662 00 86
order@jure.se
www.jure.se

Att mångfaldiga innehållet i denna bok, helt eller delvis, utan medgivande av Jure Förlag AB, är förbjudet enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk. Förbudet gäller varje form av mångfaldigande såsom tryckning, kopiering, bandinspelning etc.

Tidsfrågor i skatterättstillämpningen
Om de avgörande tidpunkterna i redovisning och beskattning och om betydelsen av händelser därefter
© Jan Kellgren och Jure Förlag AB, Stockholm 2016
ISBN 978-91-7223-656-1
Grafisk form och produktion: Tina Selander, Textfokus
Tryck: Elanders, Stockholm 2016

Innehåll

Förord	5
1 Inledning	9
1.1 Fråga 1. Var ligger den avgörande tidpunkten?	9
1.2 Fråga 2: Vilken betydelse har händelser efter den avgörande tidpunkten?	11
1.3 Syfte, metod, fokusområden och avgränsningar	15
1.4 Några terminologiska frågor	19
2 Den avgörande tidpunkten i redovisningsrätten och betydelsen av händelser därefter	23
2.1 Inledning	23
2.2 Den avgörande tidpunkten i redovisningsrätten	24
2.3 Regler om händelser efter balansdagen	27
2.3.1 Lagregler	27
2.3.2 K3 och IFRS och händelser efter balansdagen	29
2.3.3 K2 och händelser efter balansdagen	31
2.3.4 K1 och händelser efter balansdagen	32
2.4 Behövs egentligen reglerna om händelser efter balansdagen?	34
2.5 Vad kan händelser efter balansdagen ge?	38
2.6 Termen "händelser"	40
2.7 Termen "bekräftar"	42
2.8 Termen "justera beloppen, eller att redovisa inte tidigare medtagna poster"	44
2.9 Vad bekräftar förhållanden som förelåg på balansdagen och vad indikerar förhållanden som uppstått därefter?	45
2.10 Beaktandekrav och/eller kunskapseftersökningskrav?	49
2.10.1 Finns det ett kunskapseftersökningskrav?	49
2.10.2 Hur omfattande är kunskapseftersökningskravet?	50
2.11 Små respektive stora aktiebolag	53
2.12 Gynnsamma respektive ogynnsamma händelser	56
2.13 Händelser tidigt respektive sent under perioden för händelser efter balansdagen	58
2.14 Objektiva respektive subjektiva rekvisit	60
2.15 Slutet på perioden för händelser efter balansdagen	63
2.16 Avslutande reflektioner	64

3	Företagsbeskattningens avgörande tidpunkter	67
3.1	Inledning	67
3.2	Den avgörande tidpunkten: en ibland komplex fråga	68
3.3	Skatterättens grundfrågor och avgörande tidpunkter i beskattningen	69
3.4	Relationen mellan vad som ska ha varit fallet, när så ska ha varit fallet och den tolkade regelns ändamål	71
3.5	Fall av explicit reglering av den avgörande tidpunkten	72
3.6	Relevanta ändamål vid fastställande av skattereglers avgörande tidpunkt, när denna inte direkt framgår	73
3.7	Var ligger den avgörande tidpunkten i beskattningen i avsaknad av explicit reglering?	76
3.7.1	Den avgörande tidpunkten vid materiellt samband	76
3.7.2	Den avgörande tidpunkten i skatterättsliga periodiseringsregler	77
3.7.3	Den avgörande tidpunkten vid omfångsfrågor	79
3.7.3.1	<i>Några oreglerade fall</i>	79
3.7.3.2	<i>Ledning från periodiseringsregler?</i>	80
3.7.3.3	<i>En för omfångsfrågan specifik huvudregel om frågans avgörande tidpunkt</i>	83
3.7.3.4	<i>Ytterligare några exempel</i>	86
3.7.3.5	<i>Närmare om transaktionstidpunkten</i>	87
3.7.3.6	<i>Omfångsfrågor utan transaktion</i>	88
3.7.4	Till omfångsfrågan nära knutna skatterättsliga grundfrågor	89
3.7.5	Regler där den avgörande tidpunkten har hybridkaraktär	90
3.7.6	Regler om klassificering per tidsperioder	91
3.7.7	Regler avseende "resultathantering"	93
4	Händelser efter de avgörande tidpunkterna i företagsbeskattningen	97
4.1	Inledning	97
4.2	Händelser efter balansdagen vid materiellt samband	98
4.2.1	Inledning	98
4.2.2	Fordran på skadestånd, RÅ 2006 ref. 63	99

4.2.3	Intäktsredovisning avseende försäkringsersättning, RÅ 1986 ref. 153	102
4.2.4	Nedskrivning av kundfordringar (Kammarrätten i Göteborg)	103
4.2.5	Avdrag avseende avgångsvederlag (Kammarrätten i Göteborg)	105
4.2.6	Framtida utgifter med anledning av skadeståndskrav (Kammarrätten i Göteborg)	106
4.2.7	Upplupna kostnader (Kammarrätten i Stockholm)	108
4.2.8	Slutsatser	111
4.3	Händelser efter den avgörande tidpunkten vid tillämpning av inkomstskattelagens skatteregler	111
4.3.1	Inledning	111
4.3.2	Principen om den avgörande tidpunktens företräde	112
4.3.3	Vad är det som ska ha varit fallet?	114
4.3.4	"Allmän efterkontroll" – ett förstadium utan direkt rättslig relevans	118
4.3.5	I. Händelser efter den avgörande tidpunkten som underlag och bevisning	119
4.3.6	II. Framtida villkor	120
4.3.7	III. Transaktionskedjebedömningar	123
4.3.8	IV. Repeterade transaktioner	127
4.3.9	V. Eftersyn	128
4.3.10	(VI.) Partiellt materiellt samband och händelser efter balansdagen	131
4.3.11	Kunskapseftersökningskrav efter den avgörande tidpunkten	133
5	Kort sammanfattning och avslutande reflektion	137
	Översiktsbild	140
	Källförteckning	142

Det är för en korrekt rättstillämpning nödvändigt att fastställa per vilken tidpunkt (eller period) de förhållanden som beskrivs i rättsreglerna ska vara uppfyllda, för att regeln ska tillämpas. Detta är frågan om var den avgörande tidpunkten är placerad, enligt respektive regel och i respektive fall. Det saknas emellertid oftast särskild reglering om var den avgörande tidpunkten ligger i olika skattefrågor. Den avgörande tidpunkten måste då fastställas genom tolkning, där flera ändamål är relevanta. Hur nämnda tolkning ska göras i redovisningen och företagsbeskattningen är den ena huvudfrågan i denna bok.

När den avgörande tidpunkten väl är klarlagd aktualiseras frågan vilken betydelse händelser efter denna tidpunkt eventuellt har, för de aktuella bedömningarna. Det är den andra huvudfrågan i denna bok. Inom redovisningsrätten finns särskilda regler om denna företeelse; reglerna om Händelser efter balansdagen. Inkomstskattelagen saknar motsvarande reglering, men händelser efter den avgörande tidpunkten kan ändå få stor betydelse.

De frågor som här utreds är mycket viktiga, både praktiskt och principiellt. Inte minst är de relevanta för förutsebarheten i beskattningen och vid skatteprocesser, i och med att de påverkar både vad som ska bevisas och vilket bevismaterial som därvid kan användas. I boken diskuteras t.ex. transaktionskedjebedomningar och eftersyn i relation till legalitetsprincipen och förutsebarheten i beskattningen. Någon liknande undersökning har inte tidigare gjorts i Sverige.

Jan Kellgren är jur.dr. i finansrätt, docent i affärsrätt och biträdande professor i skatterätt vid Linköpings universitet. Han har publicerat en rad vetenskapliga arbeten om bl.a. företagsbeskattning och redovisningsrätt och metoder för lagtolkning och han undervisar i bl.a. skatterätt, redovisningsrätt och associationsrätt.

Jure förlag
Artillerigatan 67
114 45 Stockholm
Tel 08-662 00 80
fax 08-662 00 86
www.jure.se

jure

ISBN 978-91-7223-656-1

9 789172 236561 >